

Anders Karlsson

Att motivera elever för språkstudier via sommarjobb

Det är ett problem i både grundskolan och gymnasiet av idag att alltför många elever väljer att hoppa av sina språkstudier därför att de upplever att de inte lär sig något de har nytta av. Eleverna anser att de inte får kommunicera på målspråket i den utsträckning de själva skulle önska och har också insett att det finns lättare sätt att skaffa sig bra betyg än att studera tyska, franska eller spanska. Samtidigt anser deras lärare att eleverna idag inte har den uthållighet som krävs för att lära sig ett nytt språk och att dagens ungdomar vill nå snabba resultat utan att lägga ned det arbete som krävs för att nå framgång. Paradoxen i sammanhanget är att eleverna efter några år i yrkeslivet inser vilken nytta de har av att kunna främmande språk och måste försöka läsa igen förlorad kunskap i något studieförbunds regi. Allt detta framgår av en rapport från Myndigheten för Skolutveckling från hösten 2003.

Trenden med minskande språkgrupper har självfallet också märkts av hos oss i Kiruna och därför var det lätt att fatta beslutet om att försöka göra något åt detta problem. Hösten 2003 slöt sig Bolagsskolan, Luossavaaraskolan och Triangelsskolan, tre grundskolor i Kiruna, samman för att genomföra ett projekt som syftar till att motivera eleverna för fortsatta språkstudier genom samarbete mellan skola, kommun och besöksnäring.

Tanken bakom projektet var att visa för eleverna att de visst har nytta av att lära sig språk i skolan och att de faktiskt kan kommunicera med människor utanför klassrummet genom att bereda dem möjlighet att använda de kunskaper de tillägnat sig i språkundervisningen i möten med människor från andra länder. Ett ytterligare mål med projektet var att tydliggöra för eleverna vilken potential som finns i besöksnäringen i Kiruna som framtida arbetsgivare för våra ungdomar.

De inblandade parterna hade alla olika saker att vinna på att delta, något som gjorde det lätt att hitta samarbetspartners. Skolans vinst består i att våra elever blir mer motiverade för språkstudier, något som är guld värt idag. De deltagande före-

tagen får en chans att nå ut till Kirunas ungdomar och presentera sig som framtida arbetsgivare, en viktig sak idag då vi ser framför oss brist på utbildade ungdomar i regionen. Kommunen som helhet vinner både välutbildade, motiverade ungdomar som bygger och bor på hemorten och ett näringsliv med breddad rekryteringsbas, något som är mycket viktigt i den expansionsfas som Kiruna befinner sig i. Eleverna, slutligen, vinner en mer motiverande utbildning då de ser att skolan försöker förändra sig för att tillmötesgå deras önskemål om en ökad kommunikativ inriktning på språkundervisningen.

Rent praktiskt har vi arbetat på så sätt att skolan först gett eleverna en tvåmånaders grundkurs i engelska, tyska, franska och spanska med turistprofil. Denna kurs har varit starkt kommunikativt präglad och har byggt upp elevernas känsla av att de kan och vågar kommunicera på målspråket. Vi har med andra ord ändrat lite på den kommunikativa träning som är en tung beståndsdel i språkundervisningen i år nio och genomfört den med en profil som eleverna kan anknyta till i sin vardag då turister från världens alla hörn är en vanlig syn i Kiruna. Nästa del i arbetet innebar att alla elever som deltagit i projektet erbjöds ett sommarjobb i turistbranschen inom ramen för Kiruna kommuns sommarjobbgaranti som omfattar alla elever i år nio och i år ett på gymnasiet. Denna del är det som hela projektet syftar fram emot då det är här eleverna skall våga språnget i samtal med turister från all världens länder och se att vingarna bär och att man mycket väl klarar av att kommunicera med människor från andra länder genom att använda de kunskaper man tillägnat sig i grundskolan.

Som tidigare nämnts var det inget stort problem att hitta arbetsgivare som var villiga att låta våra elever gå bredvid ordinarie personal då det ligger i deras intresse att presentera sig för stadens ungdomar och därigenom bredda sin rekryteringsbas. Man anser också från näringslivshåll att det är bra att skolan öppnar sig mot omvärlden och frågar efter hur man skall kunna samarbeta med företagen för att tillgodose både

skolans och näringslivets behov.

Eleverna och lärarna som deltagit i projektet har också lämnat genomgående positiva omdömen om projektet och ansett det vara stimulerande och motiverande. Man har också funnit det positivt att skolan utvecklas och söker nya vägar framåt.

Allt detta sammantaget har lett till att fler skolor anslutit sig och till att projektet mött det öde som pilotgruppen eftersträvade – det har blivit ett etablerat arbetssätt i den ordinarie undervisningen

Anders Karlsson